

1 **Forskning på rusfeltet må styrkes**

2 Uttalelse til Actis sin kongress, april 2024

3 Forebygging er jobb nummer én. Derfor må UNODC-rapporten følges opp med
4 konkrete tiltak og styrke forskningsmiljøene på rusfeltet

5
6 FNs kontor for narkotika og kriminalitet (UNODC) la i oktober fram en rapport som
7 evaluerte Norges innsats for å redusere rusmiddelbruk. Evalueringen var en pilot for
8 bruk av Review of Prevention System (RePS). Rapporten konkluderer med at det
9 helhetlige bildet av det norske systemet er overveiende positivt. Det er svært
10 omfattende og har tiltak som dekker alle aldre, risikonivåer og miljøer. De fleste er
11 rettet mot ungdomsårene. Rapporten konkluderer med at systemet er preget av et
12 betydelig grunnlag for evidensbasert praksis, men også at en fjerdedel av
13 intervensjonene rapporterer å ikke være evidensbaserte. En overvekt av de ikke-
14 evidensbaserte intervensjonene ble levert på universelt nivå. Fordi flere av disse er
15 utviklet med godt teoretisk grunnlag og støttestruktur, pekes det i rapporten på
16 viktigheten av at de blir vitenskapelig evaluert slik at det kan vurderes om de er
17 effektive og verdt å spre.

18
19 Rapporten peker også på at befolkningsdata og langsiktig overvåking av skiftende
20 trender er avgjørende, spesielt for å kunne utvikle nye og kunnskapsbaserte
21 forebyggingstiltak.

22

23 Actis vil derfor prioritere:

24 **1. Sterke forskningsmiljøer på rusområdet**

25 Actis ser med bekymring på nedbyggingen av forskningsmiljøene på rusområdet.
26 UNODC-rapporten peker på behovet for vitenskapelig evaluering av intervensjoner
27 og av ruspolitiske virkemidler, men av både tett og langsiktig overvåking av
28 rustrender. For å oppnå dette må forskningsmiljøene styrkes. Actis vil aktivt arbeide
29 for å sikre tilstrekkelige ressurser og støtte til forskningsinstitusjoner som
30 Folkehelseinstituttet (FHI). Dette vil gi bedre grunnlag for utvikling og
31 implementering av effektive tiltak for å adressere utfordringer knyttet til rusbruk
32 blant unge og i samfunnet generelt.

33

34 **2. Styrke tiltakene for å redusere tilgjengeligheten av alkohol**

35 Det er en nær sammenheng mellom totalforbruket av alkohol i samfunnet og
36 omfanget av alkoholrelaterte skader. Det er godt dokumentert at redusert
37 tilgjengelighet og alkoholavgifter er effektive virkemidler som gir god
38 folkehelsegevinst gjennom å redusere alkoholforbruket. Actis vil derfor arbeide for å
39 begrense salgs- og skjenketidene, men vil også ta en aktiv rolle for å redusere
40 tilgjengeligheten av alkohol på idretts- og kulturelle arrangementer slik at de blir
41 trygge og inkluderende for alle.

42

43 **3. Opprettholde narkotikaforbudet og motarbeid av normalisering**

44 Narkotikabruk skaper utfordringer for brukeren, pårørende og samfunnet som
45 helhet. Det er derfor en målsetning at narkotikabruken i samfunnet er lavest mulig
46 og at færrest mulig bruker narkotika. Actis er en sterk pådriver for å opprettholde

47 forbudet mot narkotika og opplevelsen av at narkotika er ulovlig, og vil arbeide for å
48 motvirke likegyldighet til andres bruk av narkotika.
49